

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Bespreekstuk

DATUM DB VERGADERING : 12 september 2017
DATUM AB VERGADERING : 26 september 2017
PORTEFEUILLEHOUDER : J.F. de Jong
REGISTRATIENUMMER : Z/17/012051-26835
OPSTELLER : Jan Supèr, telefoonnummer +31882331545

 ruw waterschap

ONDERWERP

Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA)

VOORSTEL

1. Kennisnemen van de aanbieding uit de regio voor vestiging van het mondiale GCECA in Zwolle.
2. Kennisnemen van het vervolgtraject incl. de planning voor de komende maanden.
3. Een financiële bijdrage (éénmalige afkoopsom) aan de gemeente Zwolle toezeggen ter hoogte van 12% van de totale werkelijke kosten voor vijf jaar, met een maximum van € 200.000.

SAMENVATTING

Dit voorstel betreft de gezamenlijke inzet van de gemeente Zwolle, provincie Overijssel en ons waterschap om het mondiale *Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA)* zich in Zwolle te laten vestigen. Recent heeft de gemeente Zwolle als trekker onze gezamenlijke regionale aanbieding aan het Ministerie van I&M gedaan. Eerder bent u daarover per brief geïnformeerd. Uiterlijk 14 september (dus nog vóór de AB-vergadering) komt een evaluatiecommissie met een selectie van kandidaten waar zij op bezoek gaat. Mocht onze regio met een bezoek worden vereerd, dan vindt dat plaats op 26 of 27 september. Definitieve besluitvorming over de vestigingsplek is voorzien begin oktober 2017.

Als partner in het consortium van drie overheden is ons een bijdrage gevraagd in de kosten voor huisvesting en ruimtelijke inpassing van het GCECA. De totale netto-kosten voor vijf jaar huisvesting bedragen € 1,3 miljoen. Het voorstel is dat wij een financiële bijdrage (éénmalige afkoopsom) toezeggen ter hoogte van 12% van de totale werkelijke kosten, met een maximum van € 200.000.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

- De vestiging van het GCECA biedt een prachtige kans om onze regio wereldwijd te profileren.
- Profilering van onze regio op dit thema heeft ook positieve uitstraling voor het waterschap.
- Inhoudelijk is klimaat-adaptatie één van de grote leidende thema's uit ons coalitieprogramma, o.a. uitgewerkt in de programma's Duurzaam Doen en Klimaat Actief! Een GCECA in Zwolle zal extra aandacht voor deze thema's genereren.
- De komst van mondiale experts en beleidsmakers naar onze regio biedt kansen voor onze (toekomstige) medewerkers om zich vakinhoudelijk verder te ontwikkelen.
- Het aanbod is gedaan om het nieuwe instituut te huisvesten in een nieuw, semi-permanent gebouw nabij de zuidingang van het station, waarvoor de NS een terrein beschikbaar stelt. Dit is onderdeel van de Spoorzone Zwolle, waar ook de zgn. Climate Campus gaat komen. Met het aanbod geven we inhoud aan enkele van de belangrijke criteria waaraan moet worden voldaan, te weten een uitstekende bereikbaarheid en een kwalitatief hoogwaardige en ruimtelijk adaptieve invulling van gebouw en de openbare ruimte. Water krijgt in de openbare ruimte veel aandacht. Zie het bijgevoegde beeldmateriaal voor enkele impressies.
- Het vervolg na de huidige voorbereidingsfase hangt primair af van de (externe) besluitvorming over de vestigingsplaats van het GCECA: oktober 2017. Als dit mondiale expertisecentrum inderdaad naar Zwolle komt, wordt u over de vervolgstappen separaat nader geadviseerd. Dan ook worden de samenwerkingsafspraken, incl. financiële aspecten concreet vastgelegd.

- Mocht de keuze op een andere vestigingsplaats vallen, dan zullen we ons met Zwolle en de regionale partners aanbieden voor strategische en netwerk-samenwerking met het GCECA.

OMGEVING EN PARTNERS

We werken intensief samen met diverse partijen, m.n. de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel, adviesbureau Tauw, Hogeschool Windesheim, waterschap Vechtstromen en de Universiteit Twente. Op basis van een gedeelde ambitie geeft dit een 'boost' aan regionale samenwerking op het vlak van klimaatadaptatie en waterbeheer. Hiermee zijn we 'pur sang' in verbinding met de omgeving – ongeacht wat ook de uitkomst van dit proces uiteindelijk zal zijn.

De drie overheden, met de gemeente Zwolle als trekker, vormen samen het consortium voor *GCECA naar de regio Zwolle* (het kernteam). Diverse andere partijen hebben hun adhesie betuigd, waarbij waterschap Vechtstromen met name wordt genoemd in onze aanbieding.

Gezamenlijke ambitie van de partners is ook gezamenlijkheid in communicatie-uitingen. Voorzien is in elk geval een gezamenlijk persbericht op het moment dat onze regio bij de kandidaten hoort die met een bezoek worden vereerd. Dat weten we op de 14^e september.

FINANCIËN

- Penvoerder en realisator van de huisvestigingslocatie is de gemeente Zwolle. Zij verzoekt haar partners voor een periode van eerst vijf jaar een bijdrage toe te zeggen in de huisvesting en ruimtelijke inpassing van het GCECA, en wel naar rato van de omvang van ieders begroting. De totale netto-kosten voor vijf jaar huisvesting bedragen ca. € 1,3 miljoen, waarin een restwaarde van het gebouw na vijf jaar van ca. € 900.000 is verdisconteerd.
- Voor ons waterschap betekent dit een gevraagde bijdrage van 12% van de werkelijke projectkosten. Voorgesteld wordt om in te stemmen met deze bijdrage, gemaximeerd op een eenmalig bedrag van € 200.000. Daarmee kan in redelijke mate worden bijgedragen, ook als er zich onvoorziene kosten voordoen.
- Ter informatie: gemeente en provincie staan op basis van de gekozen verdeling naar rato van de begrotingsomvang, aan de lat voor ca. € 600.000 resp. € 550.000 voor vijf jaar.
- De totale verwachte kosten voor de gemeente Zwolle betreffen zowel investeringslasten (bouw van een pand en inpassing in de omgeving) als exploitatielasten (bijv. regulier onderhoud). Via instemming met dit voorstel, zegt het waterschap een subsidiebijdrage toe aan de gemeente Zwolle voor de realisatie van de huisvestigingslocatie. Daaraan gekoppeld zal een instandhoudingsplicht gelden van minimaal vijf jaren. De feitelijke bijdrage zal worden bepaald op basis van de feitelijke bouwkosten van de huisvesting, waarbij vooraf een opslagpercentage overeen zal worden gekomen voor de exploitatiekosten van het pand.
- De subsidie wordt verleend conform onze procedure uit de Algemene Subsidie Verordening (ASV). Deze subsidie heeft indirecte voordelen voor onze taakuitoefening, zoals benoemd bij de bestuurlijke aandachtspunten. Op grond van onze ASV (artikel 1.7 lid a) zou een subsidie moeten worden geweigerd indien de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, niet betrokken zijn met het waterschap Drents Overijsselse Delta, niet ten goede komen aan ingezetenen van het waterschap of niet op andere wijze het belang van het waterschap dienen.
- Omdat het een éénmalige subsidie betreft, wordt voorgesteld de lasten in één keer ten laste van de exploitatie te nemen. Omdat de huisvesting naar verwachting in 2018 wordt gerealiseerd, komen de lasten van maximaal € 200.000 ten laste van dat boekjaar. In de conceptbegroting 2018 wordt hiertoe een incidenteel budget opgenomen.
- Na vijf jaar (ergo uiterlijk zomer 2023) wordt het functioneren van het GCECA geëvalueerd en wordt mogelijk de vestiging met nog eens vijf jaar verlengd. Dat betekent dat ook de huidige partners gemeente, provincie en waterschap rond die tijd de regionale samenwerking evalueren en nadere afspraken over het vervolg maken.

RISICO'S

- Belangrijkste risico is dat het GCECA ondanks alle inspanningen niet naar de regio Zwolle komt. Dan koesteren we de in dit proces ervaren 'boost' aan regionale samenwerking op het vlak van klimaatadaptatie en waterbeheer ('pur sang' in verbinding met de omgeving); en dan bieden we ons met de partners aan voor strategische en netwerk-samenwerking met het GCECA.
- Onze risico's zijn verder zeer beperkt. Gemeente Zwolle is trekker, we werken goed samen.

- Ons budget is gemaximeerd. Als het GCECA niet komt, wordt onze toezegging niet gebruikt.
- De benodigde inzet aan arbeidsuren is passend te maken bij de betreffende medewerkers.
- Niet (verder) meedoen brengt naar verwachting risico's met zich mee (imago).

TOELICHTING

Het Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA)

Het GCECA wordt een onafhankelijke organisatie (stichting) ten behoeve van een breed spectrum aan partijen zoals overheden, ngo's, onderzoeksinstituten, bedrijfsleven en financiële sector. De stichting wordt opgericht door de Verenigde Naties, het ministerie van I&M en het Japanse instituut voor Environmental Studies. Het centrum wordt het internationale middelpunt voor wereldwijde kennis over klimaat-adaptatie. De thuisbasis wordt gevestigd in Nederland: een kantoor voor de ca. 10 vaste medewerkers, plus ca. 20 flexibele medewerkers vanuit andere organisaties. Ook zijn er werk- en ontmoetingsruimtes voor gasten.

De 'call for housing' van het GCECA is de procedure specifiek gericht op de vestigingsplaats en huisvesting van het centrum: het faciliteren van een modern kantoor gebouw en de directe omgeving. De selectiecommissie heeft de voorkeur dat deze gefaciliteerd worden door een combinatie van de drie geografisch relevante overheden (waterschap, gemeente en provincie) met relevante ervaring met klimaat-adaptatie. Deze partijen zijn geen onderdeel van de stichting maar kunnen uiteraard wel gaan samenwerken met het centrum. Uitstekende bereikbaarheid met het OV is een must. Meer over het GCECA incl. criteria voor huisvesting, vindt u via <https://www.gceca.org/default.aspx>.

Concurrentie

Vastgesteld is reeds dat het GCECA in Nederland komt. Er is geen sprake van een uitgesproken topkandidaat als vestigingsplaats, noch van een gelopen race. Concurrentie voor de regio Zwolle is vooral te verwachten vanuit de combinatie Rotterdam/Groningen. Daarnaast is er in elk geval een aanbidding gedaan vanuit Utrecht en uit Arnhem/Gelderland.

De vanzelfsprekende en goede samenwerking binnen ons consortium zien we als een belangrijke meerwaarde, ook gelet op de signalen die we hebben gekregen tijdens een informatiebijeenkomst vanuit het ministerie van I&M over de 'call for housing' van het GCECA.

Proces, planning en vervolg

Het opstellen van de aanbidding uit de regio was - mede gelet op de vakanties - een hectisch proces. Tot 1 september 2017 hadden we gelegenheid om onze aanbidding in te dienen. Dat is prima gelukt. Nadien is nog gewerkt aan fine-tuning van het ontwerp van het gebouw en inpassing in de omgeving. Op 14 september 2017 komt een evaluatiecommissie met een selectie van drie kandidaten waar de commissie op bezoek gaat, tenzij er op dat moment al één uitstekende kandidaat bekend is. Mocht onze regio met een bezoek worden vereerd, dan vindt dat op korte termijn plaats: 26 of 27 september. In de vergadering van het Algemeen Bestuur op 26 september zal de actualiteit worden gedeeld. In het consortium is uiteraard ook het eventuele bezoek van de evaluatiecommissie al voorbereid; gedacht wordt o.a. aan een helikoptervlucht boven de regio. Tevens is een uitgebreide bidbook annex naslagwerk opgesteld, dat we kunnen meegeven als de commissie op bezoek komt. Besluitvorming over de vestigingsplek is voorzien begin oktober 2017. Officiële lancering van het GCECA vindt begin november plaats, tijdens de internationale *climate change conference* in Bonn. Mocht de keuze op Zwolle vallen, dan kan de huisvesting naar verwachting juli 2018 operationeel zijn.

Verwant: Climate Campus

Op 16 juni 2017 hebben ongeveer 40 partijen, waaronder ons waterschap, een intentieverklaring ondertekend voor de Climate Campus Zwolle. Hoofddoel is: het versterken van de innovatiekracht in de IJssel-Vechtdelta, zodanig dat deze excelleert in klimaat bestendige ontwikkeling, een (inter)nationaal voorbeeld is voor klimaatbestendige delta's en de economische waarde van deze positie te verzilveren. De Climate Campus heeft inmiddels een eigen logo en is ook via social media te vinden (@ClimateCampus op Twitter). De lancering van het Actieprogramma Climate Campus is voorzien op vrijdag 1 december 2017; ook in de voorbereiding daarop zijn wij intensief betrokken. De Climate Campus wordt fysiek zichtbaar in de Spoorzone aan de zuidzijde van het NS-station.

BIJLAGEN

1. Beeldmateriaal *GCECA Zwolle* behorend bij aanbidding dd. 1 september 2017

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk